Sfidi li jiffaċċjaw Persuni Transgender

Kwalunkwe diskirimazzjoni fuq kwalunkwe bażi bħal sess… jew orjentazzjoni sesswali għandha tkun ipprojbita.
Karta tal UE dwar id Drittijiet Fundamentali (Artikolu 21)

Is sess li ningħataw uffiċjalment fit twelid (raġel jew mara) huwa bbażat fuq il fatturi fiżiċi tagħna. Madankollu, dan jista' ma jaqbilx mal identità sesswali tagħna – jiġifieri, il mod kif inħossuna u naħsbu fuq is sess tagħna. Persuna transgender hija xi ħadd li għandu u/jew jesprimi identità sesswali b'mod differenti mill identità sesswali li ngħata fi twelidu.

Persuna transgender tista' tagħżel li tesprimi l identità sesswali tagħha b'mod differenti. Biex tagħmel il-bidliet fiżiċi iktar permanenti, jistgħu jintużaw operazzjonijiet u trattament tal ormoni. Dan jista' jieħu ħafna snin, u mhux dejjem jinvolvi riassennjar komplet tas sess ('sex change'). L identità sesswali tista' tkun imfissra wkoll permezz tal ilbies u l kosmetika (magħrufa bħala 'cross-dressing' jew 'transvestiżmu').

Ta' min jinnota li persuni transgender jiffaċċjaw transfobija u diskriminazzjoni fuq il-bażi tal identità sesswali tagħhom u mhux neċessarjament minħabba l orjentazzjoni sesswali tagħhom. Persuni transgender jistgħu jkunu eterosesswali, omosesswali jew bisesswali.

Protezzjoni minn diskriminazzjoni

Persuni transgender isofru minn diskriminazzjoni, ħafna drabi fuq skala ikbar mill omosesswali u l bisesswali, b'mod partikolari fil qasam tal impjiegi. Persuni transgender li jitkellmu b'mod miftuħ dwar l identità sesswali tagħhom fuq il post tax xogħol, huma iktar probabbli li jiffaċċjaw fastidju minn kollegi tax xogħol u jista' jkollhom jibdlu xogħolhom.

Il-liġi ta' kontra d-diskriminazzjoni tal UE tipprojbixxi diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' sess fuq il post tax xogħol. Il Qorti Ewropea tal Ġustizzja sabet li persuni transgender, li sofrew diskriminazzjoni, jistgħu jkunu protetti mill projbizzjoni minħabba diskriminazzjoni sesswali, jekk qed ikollhom jew kellhom riassenjar sesswali komplet. Madankollu, tibqa' mhux ċara jekk persuni transgender (li ma kellhomx jew li mhumiex fil proċess ta' operazzjoni) humiex protetti jew le.

Medlemsstaternes strategier er forskellige:

Fi 12 il Stat Membru tal UE: (il Belġju, id Danimarka, Franza, l Irlanda, l Italja, il Latvja, l Olanda, l Awstrija, il Polonja, is-Slovakkja, il Finlandja u r Renju Unit) dan huwa ttrattat bħala forma ta' diskriminazzjoni sessswali. Madankollu, ġeneralment, persuni transgender bħala kategorija mhumiex espressament protetti. Minflok hija l prattika tal qrati nazzjonali li tinkludihom taħt diskriminazzjoni sesswali.

Fi 11 il Stat Membru tal UE: (il Bulgarija, Ċipru, ir Repubblika Ċeka, l Estonja, il Greċja, il Litwanja, il Lussemburgu, Malta, il Portugall, ir Rumanija, is-Slovenja) id diskriminazzjoni transgender la hija meqjusa bħala dikriminazzjoni sesswali u lanqas bħala diskriminazzjoni fuq orjentazzjoni sesswali. Mhuwiex ċar jekk, wara kollox, persuni transgender humiex protetti minn diskriminazzjoni.

F'2 Stati Membri (Ġermanja, Spanja), hija ttrattata bħal diskriminazzjoni fuq orjentazzjoni sesswali.

F'2 Stati Membri teżisti bażi speċifika ta' diskriminazzjoni. Fl Ungerija din hija 'identità sesswali,', fl Iżvezja din hija 'identità jew espressjoni transgender'.

Id-dritt li persuna tibdel is-sess tagħha u r-rikonoxximent legali

It-tieni kwistjoni li taffettwa lit-transsesswali (dawk li jgħaddu minn riassenjar tas-sess) għandha x'taqsam mal-bidla tas-sess tagħhom u li jkollhom dan rikonoxxut uffiċjalment. Il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem stabbilixxiet li l-awtoritajiet:

- għandhom jippermettu lill-individwu sabiex jagħmel kirurġija ta' riassenjar, u
- għandhom jirrikonoxxu legalment is-sess mibdul u d-dritt li din il-persuna tiżżewweġ lil xi ħadd tas-sess oppost.

Madankollu, għad hemm problemi:

- ħafna mill-Istati Membri jimponu kundizzjonijiet stretti fuq il-kirurġija, li jistgħu jinkludu konsulenza u awtorizzazzjoni minn qabel. Fir-Repubblika Ċeka, per eżempju, l-operazzjonijiet jeħtieġu l-approvazzjoni ta' kummissjoni ta' ħames persuni, inkluż ta' żewġ tobba u avukat.
- Erba' Stati Membri (l-Irlanda, il-Lussemburgu, il-Latvja u Malta) għadhom ma jirrikonoxxux is-sess mibdul jew id-dritt taż-żwieġ.
- Disa' Stati Membri jimponu kundizzjonijiet stretti fuq xi ħadd li jixtieq jibdel ismu, bħall-ħtieġa ta' evidenza medika.
- Aktar minn 80% tal-persuni transgender mistħarrġa minn madwar l-UE ġew rifjutati finanzi mill-Istat għal kirurġija u/jew trattament tal-ormoni u aktar minn nofs irrapportaw li ffinanzjaw it-trattament tagħhom stess.
- Ħafna professjonisti tas-saħħa, jew ma jixtiequx joffru trattament bħal dan jew ma għandhomx l-għarfien relevanti sabiex jagħmlu dan.

DRITT GĦAL PROTEZZJONI UGWALI

Il-liġi ta' kontra d-diskriminazzjoni tal UE għandha tipprojbixxi d-diskriminazzjoni fuq il-bażi tal-identità sesswali. Dan għandu jipproteġi lil dawk kollha li jesprimu identità sesswali differenti għal dik assenjata fit-twelid bħal cross-dressers u trasvestiti u mhux biss dawk li kellhom jew li qegħdin jagħmlu kirurġija.

Dan il-flyer huwa bbażat fuq żewġ rapporti *L-Omofobija u d-Diskriminazzjoni għal raġunijiet ta' Orjentazzjoni Sesswali u l-Identità Sesswali fl-Istati Membri tal-UE- Parti 1 Analiżi Legali* ippubblikat mill-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) f'Ġunju 2008 u *Diskriminazzjoni Omofobika għal raġunijiet ta' Orjentazzjoni Sesswali u tal-Identità Sesswali fl-Istati Membri tal-UE- Parti 2 Is-Sitwazzjoni Soċjali* ppubblikat f'Marzu 2009.

Ir-rapport sħiħ huwa disponibbli fi: http://fra.europa.eu
Il-pubblikazzjonijiet kollha tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali jistgħu jiġu ordnati bla ħlas mis-sit elettroniku tagħha.

Fil-każ ta' kwistjonijiet rigward din it-traduzzjoni jekk jogħġbok ikkonsulta l-verżjoni bl-Ingliż, li hija l-verżjoni oriġinali u uffiċjali tad-dokument.

TK-83-08-108-MT-D

© Aġenzija ta' l-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali, 2009